

GEZONDE SCHOOL PLEINEN

Een project van Jantje Beton
en IVN Natuureducatie

Stappenplan voor scholen

Van inspiratie tot
beheer en onderhoud

Versie 2026.A

Stappenplan in vogelvlucht

1. Opstart, visie, uitgangspunten

2. Ontwerper selecteren

3. Participatie, ophalen wensen/ideeën

4. Ontwerp + fondsenwerving

5. Uitvoering

6. Gebruik + beheer/onderhoud + vervolg

GEZONDE
SCHOOL
PLEINEN

Een project van Jantje Beton
en IVN Natuureducatie

1. Opstart, visie & uitgangspunten

Het liefst zou je direct naar een ontwerper of hovenier stappen en speeltoestellen voor je plein uitzoeken. Toch wordt én blijft het eindresultaat beter als je eerst een duidelijke visie en aanpak opstelt. Bovendien wil je het draagvlak voor de plannen zo groot mogelijk maken en is het goed om al vanaf de start diverse groepen te betrekken.

Opstart & eerste stappen

Checklist opstart:

☐ Projectteam

Vorm een kerngroep met (bijv.) directeur, leerkracht, ouder, conciërge, gemeente. Is er een externe procesbegeleider?

☐ Tijd & Planning

Zet de verschillende stappen uit in de tijd en bepaal wanneer (realistisch gezien) de schop in de grond kan. Op welke momenten overlegt het projectteam met elkaar?

☐ Startbudget

Welk budget is er reeds beschikbaar vanuit de school/bestuur en eventueel gemeente, provincie of waterschappen?

Eerste stappen:

Verkennen en inspireren:
Wat is een Gezond Schoolplein?

Startsessie voor projectteam met:

- Visie voor jullie eigen schoolplein
- Uitgangspunten & randvoorwaarden
- Voorkeuren stijl & beeld

GEZONDE
SCHOOL
PLEINEN

Een project van Jantje Beton
en IVN Natuureducatie

Een Gezond Schoolplein

Of groen, blauw, bruin, droomplein

Een Gezond Schoolplein is een plek die niet alleen tijdens de pauze, maar ook tijdens de les én buiten schooltijd uitnodigt tot leren, spelen, bewegen en ontmoeting.

Een Gezond Schoolplein komt tot stand met kinderen, ouders, school en buurt.

Het bevat natuurlijke elementen zoals zand, water, bomen en planten en kan ook betegelde delen en speeltoestellen hebben.

Het ontwerp daagt kinderen uit met:

- **Gevarieerde activiteiten**
Stimuleert verschillende soorten spel, samenwerking en het ontdekken van de natuur.
- **Zintuiglijke ervaringen**
Prikkelt alle zintuigen en bevordert leren.
- **Herstel en ontspanning**
Biedt ruimte voor rust en gaat overprikkeling tegen.
- **Klimaatbestendigheid en biodiversiteit**
Zorgt voor schaduw, verkoeling en waterberging en ondersteunt flora en fauna.

GEZONDE
SCHOOL
PLEINEN

Een project van Jantje Beton
en IVN Natuureducatie

Een Gezond Schoolplein

Of groen, blauw, bruin, droomplein

Er is geen blauwdruk voor het perfecte schoolplein. Wat nodig en goed is hangt o.a. af van omgeving, gebruikers, pedagogische visie, budget en mogelijkheden qua beheer en onderhoud.

Er zijn veel verschillende soorten en stijlen, elk met voor- en nadelen. Wat spreekt jullie aan? Bijvoorbeeld...

Bos	Ruig	Bruin
		Netjes
Kleurrijk	Open	Eetbaar
Beschut	Groenblijvend	Etc.

GEZONDE
SCHOOL
PLEINEN

Een project van Jantje Beton
en IVN Natuureducatie

Een Gezond Schoolplein

Laat je inspireren!

Buurt, wijk of gemeente

Kijk rond in de buurt, gemeente (of provincie) naar verschillende schoolpleinen en speeltuinen. Wat spreekt aan, wat valt op? Vraag naar successen, aandachtspunten qua gebruik, ontwerp, proces en bijv. budget.

Online

- Bekijk de filmpjes van onze [ambassadeursgemeenten](#)
- Maak gebruik van bijvoorbeeld de [Groene Schoolpleinen Evaluatietool](#) (VU) om een idee te krijgen van de knoppen waar je aan kunt draaien
- Kijk ook eens op...
 - Deze [virtuele schoolpleintour](#) (IVN & Van Leer Foundation)
 - [Groenblauwe Schoolpleinen](#) (prov. Zuid Holland)
 - De [Groenblauwe Revolutie Schoolpleinen](#) (prov. Limburg)
 - [Utrechtse Schoolpleinen](#) (prov. Utrecht)
 - [SamenSpeelFonds](#) over inclusief spelen (Jantje Beton & Stichting het Gehandicapte Kind)
 - [Stichting Springzaad](#)

GEZONDE
SCHOOL
PLEINEN

Een project van Jantje Beton
en IVN Natuureducatie

Startsessie

Met projectteam

In de startsessie met jullie projectteam, of eventueel met verschillende scholen uit jullie gemeente samen, ga je aan de slag met de kaders voor jullie schoolplein(en).

Door te starten met jullie eigen buitenspeelervaringen en een gezamenlijke visie, beginnen jullie met een droom. Bij obstakels of praktische bezwaren die later mogelijk opkomen, vormt die droom een leidraad om oplossingen te vinden.

Visie

De visie beschrijft jullie droom qua gebruik, beleving en uitstraling, voor de kinderen maar ook het schoolteam, de buurt en natuur.

Uitgangspunten en randvoorwaarden

Deze geven kaders mee voor het ontwerp en zijn handvatten voor wat daaromheen georganiseerd moet worden.

Voorkeuren stijl, beeld

Op basis van de visie, uitgangspunten en randvoorwaarden kijken jullie welke stijl, beeld en/of vorm past. Zo heb je een soort moodboard als startproduct.

Kijk op www.gezondeschoolpleinen.nl voor werkvormen voor deze startsessie

GEZONDE
SCHOOL
PLEINEN

Een project van Jantje Beton
en IVN Natuureducatie

2. Ontwerper selecteren

Er zijn gelukkig ontwerpers die jullie wensen kunnen vertalen naar fantastische schoolpleinplannen. Wie bij jullie past, hangt af van jullie visie, uitgangspunten en gewenste uitstraling. Daarnaast is het slim om te letten op bijvoorbeeld ervaring en werkwijze.

Aandachtspunten

We gaan ervan uit dat je een ontwerper inschakelt voor het schoolplein. Dat is niet voor niks: dit maakt het resultaat beter, zeker ook op lange termijn, en zorgt vaak voor een meer optimale besteding van het beschikbare budget. Let bij de selectie op o.a.:

Stijl, ambities, ervaring

Ga op zoek naar ontwerpers die passen bij jullie beoogde beleving en stijl/beeld. Bekijk door deze ontwerper gerealiseerde projecten en die er al een tijdje zijn. Hoe is het gebruik?

Werkwijze

Hoe betreft de ontwerper de kinderen, het team en de buurt? Welke samenwerkingen zijn er met uitvoerende partijen? Waarin ontzorgt de ontwerper, wat wordt van jullie verwacht? Het is absoluut een pré als de ontwerper ook meewerkend voorman is bij de uitvoering.

Kosten en afspraken

Er zijn uitvoeringspartijen die het ontwerp 'gratis' aanbieden. We adviseren echter om dit los te koppelen. Zo behoud je flexibiliteit in de uitvoering. Een bedrag van 5-10% van het totaalbudget voor het plein is gebruikelijk, we gaan dan wel uit van een nauwe betrokkenheid en degelijke uitwerking.

GEZONDE
SCHOOL
PLEINEN

Een project van Jantje Beton
en IVN Natuureducatie

Vereiste kennis & ervaring

Spelen en natuur

Op een goed ingericht schoolplein is er voor alle kinderen wat te beleven. De ontwerper weet voldoende af van verschillende spelvormen, zonering en heeft ruime ervaring met spelen in en met natuurlijke elementen. In referenties is duidelijk te zien dat natuur onderdeel uitmaakt van het spel en niet alleen 'kijkgroen' is.

Intensief gebruik

Een schoolplein wordt een stuk intensiever gebruikt dan een buurtspeelplek of tuin, waardoor bijvoorbeeld groen (zoals gras of kleine beplanting) eerder platgewalst wordt en het fijn is als speelelementen door meerdere kinderen tegelijk gebruikt kunnen worden. Weet de ontwerper waar hij/zij op moet letten?

Veiligheid

Een hovenier die veel ervaring heeft met tuinen of meer landschappelijke ontwerpen, zal zich mogelijk nog moeten verdiepen in de regelgeving rondom speeltoestellen. Ook natuurlijke speelaanleidingen zullen vaak als speeltoestel gekeurd en onderhouden moeten worden. Basiskennis is nodig om te zorgen dat de speelplek veilig is en tegelijkertijd voldoende uitdaagt. Ervaring met zelfbouwsels is een pré.

Beheer en onderhoud

Bij een goed ontwerp is bekend wat er ongeveer te verwachten valt aan beheer en onderhoud. Dit zowel voor de beplanting als voor speelaanleidingen, ondergronden of bijvoorbeeld beschilderde elementen. Zo kunnen er weloverwogen keuzes gemaakt worden.

Op zoek naar een ontwerper? Kijk bijvoorbeeld eens op www.springzaad.nl

A young boy with dark hair, wearing a black t-shirt and black sneakers, is leaning over a stone water fountain. He is holding a small black cup under the flowing water. The fountain is made of large, light-colored stone blocks. In the background, there are green trees and a building. A large orange brushstroke is visible in the top right corner of the image.

GEZONDE
SCHOOL
PLEINEN

Een project van Jantje Beton
en IVN Natuureducatie

3. Participatie, ophalen wensen & ideeën

Door kinderen, de school, ouders en de buurt te betrekken wordt niet alleen het resultaat beter, het vergroot ook de betrokkenheid en eigenaarschap. Zo wordt het schoolplein beter gebruikt en blijft het een prettige plek voor de verschillende doelgroepen.

Waarom participatie

Het betrekken van verschillende doelgroepen zorgt er niet alleen voor dat de (toekomstige) gebruikers hun wensen en ideeën kunnen inbrengen, het biedt ook kansen voor het projectteam om anderen mee te nemen in jullie visie. Deze uitwisseling zorgt voor draagvlak, eigenaarschap en levert waardevolle input voor het ontwerp.

Draagvlak en eigenaarschap

Je wil dat de kinderen, het team en de buurt het schoolplein een fijne en leuke plek gaan vinden, er volop gebruik van maken en ervoor zorgen: een cultuurverandering binnen en buiten school.

Door te laten zien of ervaren wat een groener en fijner schoolplein oplevert voor de kinderen, het team en de buurt, zullen mensen meehelpen de visie werkelijkheid te maken. Zet steeds de gewenste beleving centraal. Geef ruimte voor aanvullingen en ideeën en zoek samen naar oplossingen waar nodig.

Input voor ontwerp

Wat willen verschillende (toekomstige) gebruikers graag doen op het schoolplein? Naar welke beleving en uitstraling zijn ze op zoek? Laat ze ervaren wat kan, geef voorbeelden en vertaal dit samen met de ontwerper naar de inrichting van het plein.

GEZONDE
SCHOOL
PLEINEN

Een project van Jantje Beton
en IVN Natuureducatie

Zo pak je het aan

Participatie is meer dan het vragen om een tekening of het aanbieden van een keuze tussen A en B. In plaats van direct na te denken over hoe het kan worden, is het nuttig om de tijd te nemen om te kijken hoe het plein nu is en gebruikt wordt. Bied inspiratie die aansluit op jullie visie: kinderen, maar ook buurtbewoners en leerkrachten, moeten ervaren hoe het is om op een uitdagende, groene plek te spelen, beleven en ontmoeten voordat ze hier hun ideeën en wensen over kunnen vormen.

Hoe is het nu?

Sta stil bij hoe het schoolplein nu is en gebruikt wordt op verschillende momenten van de dag. Wat is al leuk en moet (qua functie) zeker blijven? Waar(om) ontstaan conflicten, welke inrichtings-elementen worden anders gebruikt dan bedoeld (denk aan een klimrek als doeltje)? Waar ervaart men overlast, bijv. van water, hitte, geluid of rommel?

Werkvormen

Laat kinderen andere klassen observeren tijdens de pauze, laat je rondleiden over het plein door verschillende groepjes kinderen en kijk zelf hoe het plein nu gebruikt wordt door kinderen.

Ga met het lerarenteam en een groep ouders aan de slag met de Groene Schoolpleinen Evaluatietool en sta stil bij hoe jullie nu het plein gebruiken voor de les, het halen/brengen etc.

Besprek met omwonenden hoe het plein nu buiten schooltijd wordt gebruikt en wat dit voor hen betekent.

Zo pak je het aan

Hoe kan het zijn?

Inspireer en sta vervolgens stil bij wat kinderen, leerkrachten en buurtbewoners graag willen kunnen doen en beleven op het nieuwe schoolplein? Wat is daarvoor nodig? Is er voor alle zintuigen iets? Probeer zo min mogelijk in 'dingen' (zoals toestellen) te denken.

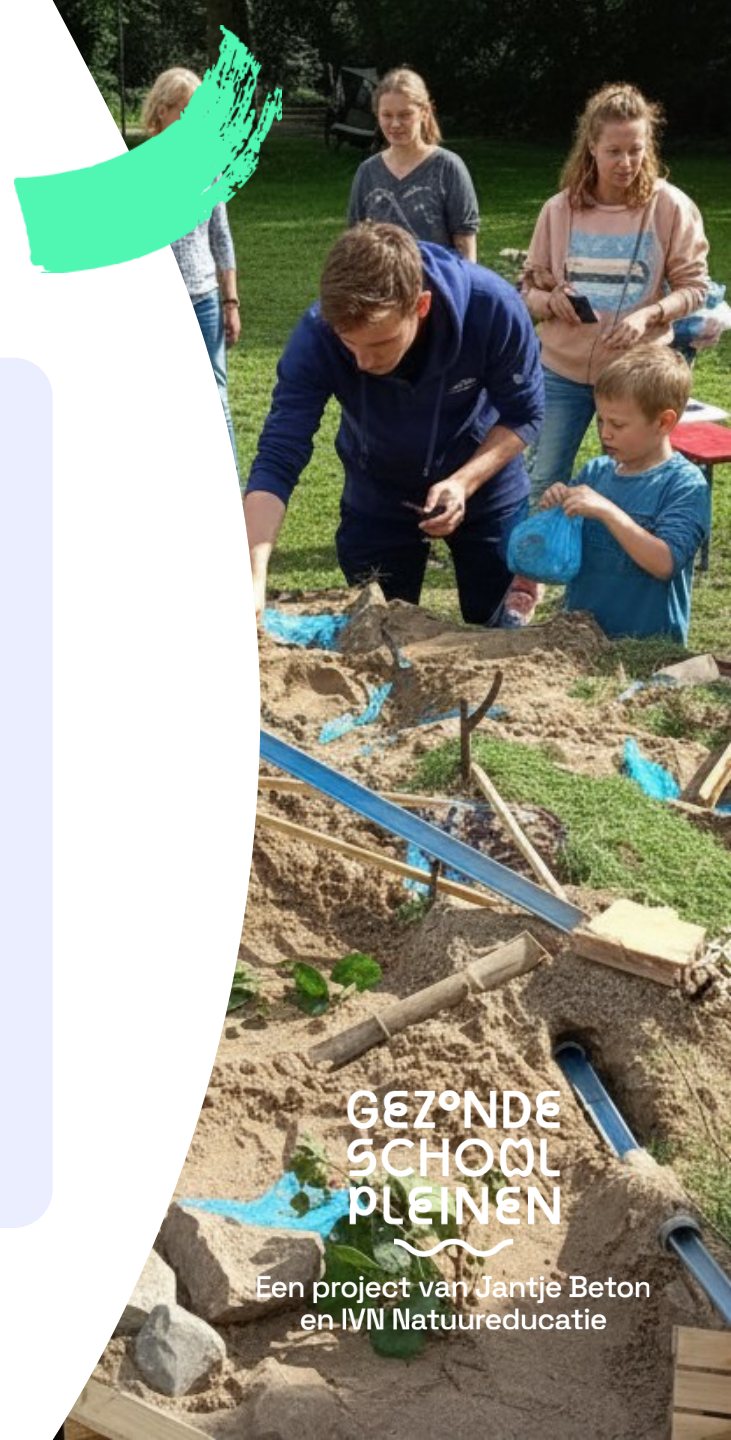
Droombeeld

Hoe zouden al deze (losse) wensen een geheel kunnen vormen? Maak met elkaar een droombeeld en kijk of dingen gecombineerd kunnen worden. Heb ook aandacht voor de wensen van kinderen die zich niet zo sterk uitspreken.

Werkvormen

Bezoek een natuurspeelplek, bos of gezond schoolplein in de buurt*: laat kinderen vrij om te klimmen, verstoppen, bouwen en spelen hoe ze maar willen. Volwassenen doen mee en observeren: wat doen de kinderen, wat maakt dit een prettige plek, wat is er anders dan op het huidige plein? Ga vervolgens samen aan de slag: maak bijv. een woordweb van alle belevingen (wat heb je gedaan, gezien, gevoeld), wat was leuk en wat misschien minder? Maak tot slot een maquette of collage met elkaar – incl. ontwerper - om alle positieve belevingen een plekje te geven op het schoolplein. Sluit af door aan te geven dat de ontwerper deze input vertaalt naar een zo goed en haalbaar mogelijk ontwerp.

* Onmogelijk (voor iedereen) om een echte plek te bezoeken? Geef dan een korte pitch over jullie visie en laat zoveel mogelijk inspiratiebeelden zien. Gebruik foto's en filmpjes, het liefst waarop het gebruik (spelen, ontmoeten, beleven) zichtbaar is.

GEZONDE
SCHOOL
PLEINEN

Een project van Jantje Beton
en IVN Natuureducatie

Aandachtspunten

Heb ook oog voor participatie tijdens de rest van het proces. Zorg voor duidelijke communicatie en betrek de kinderen, leerkrachten en buurt ook bij bijvoorbeeld de uitvoering en beheer en onderhoud. Houdt het concreet en eenvoudig, dat zorgt voor een grotere opkomst.

Het organiseren van gezellige, feestelijke activiteiten rondom de participatie helpt om een positieve sfeer te creëren. Denk aan een voorjaarsmarkt, een leuke natuuractiviteit, een stekjes-actie in de buurt of een presentatie (deels) gegeven door kinderen.

Laat ouders niet te veel voor hun kinderen denken: vraag vooral wat zij nodig hebben voor zichzelf als gebruiker. Blijf ook hier weg van 'dingen' en vraag meer naar wat ze doen, ervaren (sfeer/uitstraling) e.d.

Heb aandacht voor doelgroepen die je misschien minder makkelijk bereikt zoals buurtkinderen met een beperking die naar speciaal onderwijs gaan, omwonenden die de taal niet spreken of ouderen zonder sociale media.

GEZONDE
SCHOOL
PLEINEN

Een project van Jantje Beton
en IVN Natuureducatie

4. Ontwerp + fondsenwerving

De ontwerper vertaalt alle input naar een goed en haalbaar ontwerp. Dat gebeurt in stapjes, waarbij telkens ruimte is voor terugkoppeling.

Tijdens het ontwerpproces gaan jullie met het projectteam aan de slag met het vergroten van het besteedbare budget. Helaas zien we in de praktijk dat hier veel tijd in kan gaan zitten en het budget vaak een opstapeling is van tal van potjes met elk eigen voorwaarden en afspraken.

Ontwerpproces

Het ontwerpproces bestaat over het algemeen uit de onderstaande stappen. In elke stap komt participatie terug, niet alléén vooraf of vlak voor het definitief ontwerp.

1. Schetsontwerp/vlekkenplan (SO)

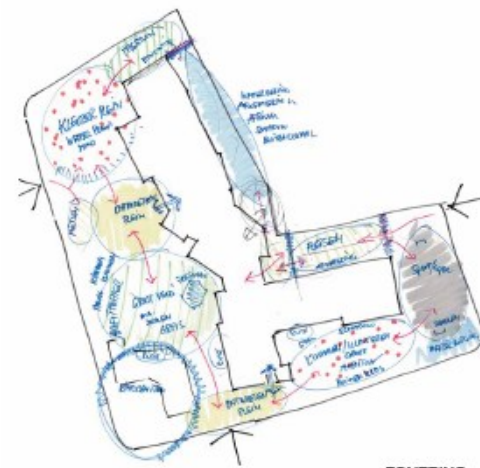
Hierbij kijkt de ontwerper welk type spel/gebruik waar kan komen en wat logische routes, grenzen en verbindingen zijn. Op basis van deze zonering wordt schetsmatig wat groen, paadjes en bijv. een heuveltje ingetekend.

2. Voorlopig ontwerp (VO)

Als de basis klopt wordt het ontwerp in meer detail ingetekend. Denk aan ondergronden, beplanting, muurtjes, speelelementen etc. Op basis hiervan kan ook een globale kostenraming worden gemaakt.

3. Definitief ontwerp (DO + evt. technisch ontwerp)

De aanpassingen/keuzes die met het VO zijn besproken, worden vastgelegd en er worden uitvoeringstekeningen met bijbehorende detailtekeningen gemaakt. De mate van uitwerking hangt deels af van de overdracht naar de uitvoerende partij. Als de ontwerper zelf meebouwt of meewerkend voorman is, hoeft het DO minder gedetailleerd te zijn.

ZONERING

Gefaseerde uitvoering

Is jullie budget (waarschijnlijk) te beperkt om alles in 1x te realiseren? Denk dan na over wat je de ontwerper en uitvoerende partij vraagt:

1. Definitief ontwerp maken voor geheel, landschappelijke (basis) realiseren in fase 1 en toestellen en kostbare onderdelen in fase 2 (3, 4 etc.)
2. Definitief ontwerp maken voor geheel, één deel compleet realiseren
3. Schetsontwerp maken voor geheel, één deel uitwerken en realiseren
4. Definitief ontwerp maken voor één deel & dit deel realiseren

Wat is de beste keuze?

Het opknippen van de uitvoering is niet ideaal, o.a. omdat het stukje dat je wél doet (te) intensief gebruikt zal worden, bepaalde groepen uitgesloten worden, je later weer met zwaar materieel over het plein moet en gesplitste uitvoeringskosten hoger zijn. Wij zien het liefst dat er voor alle kinderen meteen iets van speelwaarde is, wat veelal met landschappelijke ingrepen al te doen is. Daarmee is vaak optie 1 een goede keuze.

In sommige situaties is het echter toch verstandiger om bijvoorbeeld eerst alleen het kleuterplein te realiseren. We raden in elk geval aan om een totaalontwerp te laten maken, zodat fase 2 (en 3, 4 etc.) een geheel vormt en voortbouwt op de rest.

GEZONDE
SCHOOL
PLEINEN

Een project van Jantje Beton
en IVN Natuureducatie

Ontwerp beoordelen

Bij het beoordelen van een ontwerp, in verschillende fasen, is het slim om een gedachtenoefening te doen. Beeld je een (school)dag in:

- **Aankomst/vertrek:** 200 kinderen komen aan, waar/hoe/routes?
- **Pauze:** 100 kinderen spelen tegelijk buiten, wat gaan ze doen, waar, hoe komen ze van A naar B?
- **Les:** 30 kinderen hebben buitenles, wat/waar/hoe, invloed op binnen?
- Wat gebeurt er **na schooltijd**?
- Verschillen per **seizoen**?

En wat als dit dag in, dag uit, gebeurt?

Denk ook aan **specifieke situaties**... zoals kinderen met een beperking, het onderhoud in de zomer en noodsituaties.

Vertaling van de wensen

Is er geluisterd naar de verschillende doelgroepen? Sluit het ontwerp aan bij jullie visie? Een goede ontwerper is in staat de gewenste functies een plek te geven. De grote wens voor een kabelbaan werd bijv. genoemd vanwege de wens voor iets snels en spannends, maar is vragen om botsingen op het schoolplein. Aan die behoefte is daarom op een andere manier invulling gegeven.

Praktisch

Kijk ook naar de praktische kant en probeer samen te zoeken naar oplossingen. Een buitenlokaal vlak naast het raam van de peuters is bijv. vragen om afleiding in de klas. En wordt buitenles wel op die manier gegeven, of geef je uitleg in de klas en rennen de kinderen daarna vrij rond op het plein?

GEZONDE
SCHOOL
PLEINEN

Een project van Jantje Beton
en IVN Natuureducatie

Tips voor fondsenwerving

Voorwaarden fondsen

Onderzoek al vroeg wat de voorwaarden van diverse fondsen en stimuleringsregelingen zijn. Het is beter om energie te steken in enkele kansrijke aanvragen dan zonder plan alle fondsen aan te schrijven. Benadruk per aanvraag onderdelen die voor deze specifieke financierer belangrijk zijn.

Gemeente & bestuur

Overleg met de gemeente en het schoolbestuur wie welke verantwoordelijkheden draagt tijdens en na de transformatie van het plein. Welke bijdrage kunnen zij leveren (in geld, natura of onderhoud)?

Lokale samenwerking

Een aannemer, hovenier of praktijkschool uit de buurt wil misschien al vroeg meedenken en kan helpen bij het vinden van vrijwilligers.

Fondsenwerver

Je kunt eventueel een tussenpersoon inschakelen voor de fondsenwerving. De vergoeding is vaak een klein percentage van het opgehaalde bedrag.

Sponsoring in geld, materiaal of tijd

Zoek naar sponsoring van bedrijven en omwonenden en zet crowdfunding acties op. Maak het aantrekkelijk en leuk: met een voorjaarsmarkt, talentenveiling, een 'adopteer een steen'-actie of een sponsorloop wordt het aantrekkelijker om bij te dragen.

Acties van derden

Sluit aan bij landelijke of regionale acties zoals de Jantje Beton Collecte, NL Doet en Burendag.

GEZONDE
SCHOOL
PLEINEN

Een project van Jantje Beton
en IVN Natuureducatie

5. Uitvoering

Het ontwerp begint vorm te krijgen, er is duidelijkheid over het besteedbare budget en er is indien nodig een keuze gemaakt in welke delen van het schoolplein als eerst worden aangepakt: tijd voor de realisatie!

Uitvoerder selecteren

De prijzen van diverse onderdelen kunnen sterk uiteenlopen, daarom is het altijd verstandig om **meerdere offertes** op te vragen. Dit kan globaal op twee manieren:*

- Op basis van de staat van hoeveelheden die door de ontwerper is opgesteld. Vraag bij 2-3 partijen een offerte aan, zodat je prijs, werkwijze en kwaliteit kan vergelijken.
- De offerte kan ook worden opgesteld na een overleg tussen ontwerper en uitvoerder(s). De uitvoerder doet in dat geval zelf een voorstel voor de te gebruiken materialen en uitwerking. Let naast de prijs ook op de keuzes die gemaakt zijn met het oog op levensduur (houtsoort, planten) en onderhoud.

Ga altijd in gesprek: wat is de eerste reactie van de partij over het plan, is het haalbaar binnen budget? Twijfelen ze bij bepaalde onderdelen over de uitvoerbaarheid? Waar zien ze kansen? Geef het ook aan als jullie onderdelen zelf willen doen. Soms levert het niet direct tijd- of geldwinst op, maar het is altijd goed voor de betrokkenheid!

Beoordelen offerte

Lees (samen met de ontwerper) de offerte kritisch door en vraag altijd om schriftelijke uitleg als iets niet duidelijk genoeg omschreven staat.

***Bij grote projecten of als de gemeente eigenaar van het schoolplein is, geldt er een soms aanbestedingsplicht of wordt er gewerkt met raamcontracten.**

GEZONDE
SCHOOL
PLEINEN

Een project van Jantje Beton
en IVN Natuureducatie

Aandachtspunten

Voor een **pragmatische vertaling** van het ontwerp op papier naar de werkelijkheid heb je een uitvoerende partij nodig met ervaring met spelen, natuur en veiligheid. Korte lijntjes met de ontwerper zijn gewenst. Zo wordt er hier en daar misschien toch nog een net andere keuze gemaakt in plantgrootte, plaatsing van een paadje of de afronding van bepaalde hoekjes.

De aanleg van het schoolplein kan al snel **enkele weken** in beslag nemen, waarbij de beplanting vaak in het vroege voorjaar of het najaar wordt gedaan. Een deel van de uitvoering zal waarschijnlijk tijdens reguliere schoolweken gebeuren. Bedenk vooraf wat je met de pauzes doet en of er maatregelen nodig zijn met halen en brengen.

Informeer direct omwonenden ook over momenten waarop er eventueel geluidsoverlast kan plaatsvinden, hoe lang bepaalde materialen (container, tegels etc.) op straat staan en of bepaalde wegen soms minder bereikbaar zullen zijn. Deel contactgegevens van de uitvoerder of de projectleider voor (acute) vragen.

GEZONDE
SCHOOL
PLEINEN

Een project van Jantje Beton
en IVN Natuureducatie

Veiligheid

Keuring/certificering

Zogenaamde 'maatwerk' speeltoestellen moeten voor ingebruikname worden gekeurd door een daarvoor aangewezen keuringsinstantie (AKI). Bij toestellen uit de catalogus is dit meestal niet nodig omdat deze vaak al gekeurd worden geleverd. Let er wel op dat ze volgens de instructie van de leverancier zijn geplaatst qua obstakelvrije valruimte om het toestel heen en bijvoorbeeld de valondergrond.

Risicoanalyse

Soms is het verstandig/noodzakelijk om niet alleen een specifiek toestel te laten beoordelen door een expert, maar een (deel van) het plein als geheel te laten controleren. Zeker bij een speellandschap met veel natuurlijke elementen kun je een risicoanalyse (laten) maken om beter in te kunnen schatten wat voor uitdaging en spanning zorgt, zonder dat er **onaanvaardbare risico's** optreden. Zo'n analyse kan helpen in het geval van een ongeluk, omdat het aangeeft dat je je hebt ingespannen om de kans op schade of letsel te beperken.

Een risico is onaanvaardbaar als het:

- aanleiding geeft tot het ontstaan van ernstig letsel of de dood
- onherkenbaar is voor kinderen
- de speelwaarde niet verhoogt

GEZONDE
SCHOOL
PLEINEN

Een project van Jantje Beton
en IVN Natuureducatie

Samen aan de slag

Ook bij de uitvoering kun je nadenken over de rol die kinderen en volwassenen zelf kunnen spelen. Stenen sjouwen, zelf plantjes planten of wilgentenen vlechten, een muur schilderen of het opruimen van losse takken etc. Het is heel bevorderlijk voor het gevoel van eigenaarschap en het scheelt soms in de kosten. Je kunt hier een prachtige activiteit van maken als je wilt!

Vergeet niet om goede afspraken te maken met de aannemer en hovenier: wat zijn geschikte taken om met kinderen en ouders op te pakken? Soms is het slim dit echt los te koppelen en op een moment te doen dat de uitvoerders niet aan de slag zijn. Maak het (ook voor ouders/buurt) zo concreet mogelijk met hapklare klussen waarvoor materialen en dergelijke klaar liggen.

Het wordt natuurlijk extra gezellig met (niet al te harde) muziek, limonade en wat lekkers om het harde werken te belonen!

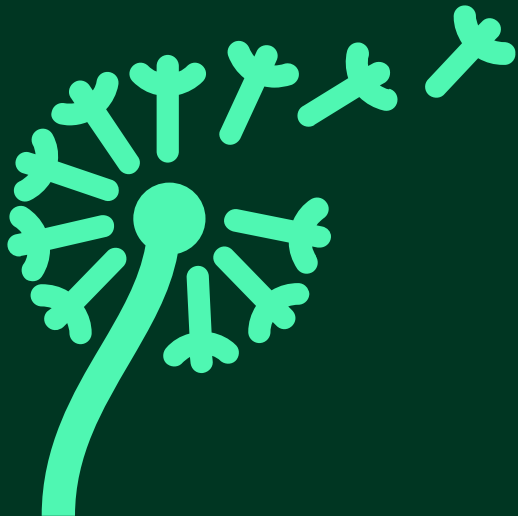

GEZONDE
SCHOOL
PLEINEN

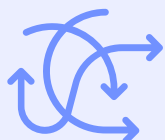
Een project van Jantje Beton
en IVN Natuureducatie

6. Gebruik, beheer & onderhoud, vervolg

Als (een gedeelte van) het schoolplein af is, komt de echte toetsing van het ontwerp natuurlijk pas: hoe wordt het gebruikt, wat vraagt (extra) aandacht en hoe zorg je ervoor dat het goed en mooi blijft? Ook kunnen jullie nadenken over de volgende stap...

Onderhoud

Rondje plein

Loop samen met de uitvoerder en ontwerper een rondje t.b.v. het eerste gebruik en beheer en onderhoud. Wat moet nog even beschermd worden of vraagt extra aandacht? Let ook tijdens de eerste pauzes extra op om kleine aanpassingen te doen of afspraken te maken met de kinderen.

Onderhoudskalender

Tijdens het ontwerp hebben jullie als het goed is al stil gestaan bij wat jullie zelf kunnen onderhouden en waar bijvoorbeeld een hovenier voor wordt ingeschakeld. Maak zo snel mogelijk een onderhoudskalender zodat alle taken in beeld zijn en verdeeld kunnen worden.

Budget

Reserveer budget voor het onderhoud (hovenier, vervangen van onderdelen, aanvullen van ondergronden) voor de eerste paar jaar. Beoordeel jaarlijks of dit budget voldoende is of omlaag/omhoog kan.

Kijk bij 'beheer en onderhoud' op [deze pagina](#) voor uitgebreide informatie.

Gebruik en beheer

Buitenlessen en activiteiten

Soms kunnen kinderen nog een duwtje in de rug gebruiken om bepaalde delen van het plein (intensief) te gebruiken. Dat kan door af en toe een speelactiviteit te organiseren of door vrij spel te stimuleren met losse materialen of kleine opdrachtjes.

Speelplek voor de buurt

Het schoolplein is ook buiten schooltijd een belangrijke speelplek voor kinderen. Zorg dat kinderen, ouders en omwonenden zich welkom voelen op het plein. Denk aan een welkomsbord (positief!) of een seizoensactiviteit i.s.m. buurtwerk.

Maak met andere partijen (zoals een BSO) concrete afspraken over wie welk deel van het plein wanneer kan gebruiken, wat je doet met losse speel- en lesmaterialen, het schoonhouden van het plein en bedenk samen wat gewenst en ongewenst is. Als het plein een buurtfunctie heeft, is het niet meer dan logisch dat de gemeente ook een steentje bijdraagt. Ga in gesprek over verantwoordelijkheden, beheer en onderhoud.

GEZONDE
SCHOOL
PLEINEN

Een project van Jantje Beton
en IVN Natuureducatie

Feestelijke opening

Als het nieuwe plein gereed is, wordt dit natuurlijk gevierd. Een feestelijke opening zorgt voor een vrolijk moment waarop alle betrokkenen met elkaar het succes vieren. Dit is ook het moment vanaf wanneer het beheer en onderhoudsplan in werking gaat treden. En misschien een mooi moment voor de eerste buitenles op het nieuwe plein?

Bedank de kinderen, ouders en buurt voor hun inzet en zet eventuele sponsors en samenwerkingspartners in het zonnetje. Nodig de lokale pers uit om de opening bij te wonen: mooie PR voor jullie school en schoolplein!

Vergeet niet om (het gebruik van) het plein ook op jullie website of in je schoolgids te noemen: een unique selling point voor (ouders van) toekomstige leerlingen!

Vervolg?

Smaak te pakken? Maak een plan voor de volgende stap... een nieuw stukje plein, nog meer buitenlessen of aan de slag met een moestuin, losse materialen etc.

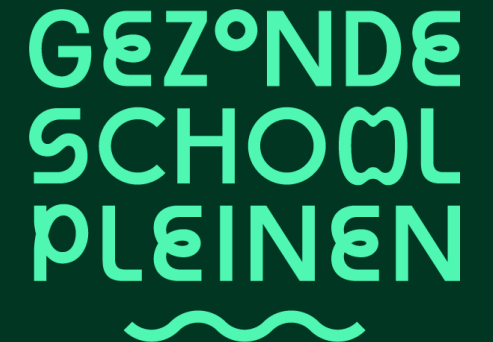
GEZONDE
SCHOOL
PLEINEN

Een project van Jantje Beton
en IVN Natuureducatie

Succes!

Meer weten?

Kijk op www.gezondeschoolpleinen.nl

Een project van Jantje Beton
en IVN Natuureducatie